

Goed leven met dementie

Plan van aanpak dementievriendelijk Leusden 2020-2022

Alzheimer Nederland
Beweging 3.0
CentraalZorg
De Bron
Gemeente Leusden
GGDrU
Het Gastenhuis
Lariks
Wijkkamer Alandsbeek

Leusden, september 2020

1. Inleiding

Eén op de vijf mensen krijgt dementie. Hoe ouder mensen worden, hoe groter de kans op dementie. Boven de 90 jaar heeft 40 procent een vorm van dementie. In Leusden zal vanwege de (dubbele) vergrijzing het aantal personen met dementie de komende jaren fors toenemen. In 2020 hebben 550 personen dementie; dit zal stijgen naar 830 in 2030 en 1200 in 2040¹.

Gemiddeld leven mensen met dementie nog 8 tot 10 jaar na hun diagnose, waarvan het merendeel thuis. Mensen met dementie en hun mantelzorgers willen ook graag zo lang mogelijk thuis blijven wonen.

Dat vraagt veel, niet alleen van degene om wie het gaat, maar ook van de omgeving: partner, kinderen, familieleden, vrienden en burens. Dementie is namelijk niet alleen een medisch probleem, maar vooral ook een sociaal probleem. Het is een opgave die we alleen aankunnen door gezamenlijk onze schouders eronder te zetten.

In dit uitvoeringsplan geven we aan hoe we Leusden willen ontwikkelen naar een dementievriendelijke gemeente. Dit plan hebben wij - gemeente, zorg- en welzijnsinstellingen en Alzheimer Nederland - gezamenlijk ontwikkeld. Andere organisaties worden van harte uitgenodigd om zich bij ons aan te sluiten.

2. Landelijke, regionale en lokale kaders

Er zijn diverse landelijke, regionale en lokale kaders, programma's en netwerken die raakvlakken hebben met dit plan van aanpak. Hieronder noemen we de belangrijkste:

Landelijk	
Deltaplan dementie	Samenwerkingsplatform waarin 60 organisaties samenwerken op het terrein van <i>onderzoek, zorg</i> en een <i>dementievriendelijke samenleving</i> . Elk van deze pijlers kent een meerjarenprogramma. Bij onderzoek betreft het <i>Memorabel</i> , een onderzoeks- en innovatieprogramma dat door ZonMw wordt uitgevoerd. In het Verbeterprogramma 'Dementiezorg voor elkaar' staat het verbeteren in de dagelijkse praktijk van de zorg en ondersteuning van mensen met dementie en hun naasten centraal. Vanuit dit programma is ook een actieplan casemanagement ontstaan met als doel om een duurzame oplossing te vinden voor de knelpunten rond casemanagement. De campagne 'Samen dementievriendelijk' heeft als doel dat vóór 2020 iedereen in Nederland meer kennis heeft van dementie en iets kan betekenen voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Met meer oog voor wat iemand met dementie nog wél kan.
Project <i>In voor Mantelzorg</i>	In voor Mantelzorg is gestart in opdracht van het Ministerie van VWS, begeleid door expertisecentra Movisie en Vilans. Het doel is om de informele en formele zorg met elkaar te verbinden en beter samen te werken. Binnen het programma zijn elf gemeenten uitgekozen die aan de gang gaan met het verbeteren van de ondersteuning voor mantelzorgers. Een van deze gemeenten is Leusden.
Dementie Netwerk Nederland (DNN)	Stichting waarin alle dementienetwerken en -ketens in Nederland zijn verenigd. DNN wil de regionale samenwerking bevorderen en initiatieven ontwikkelen die bijdragen aan optimale zorg en welzijn voor mensen met

¹ Factsheet Mensen met dementie per gemeente, Alzheimer Nederland, 2020

	dementie. Regionale ketenregisseurs worden via het netwerk betrokken bij landelijke plannen en ontwikkelingen
Zorgstandaard dementie 2020	Dit is een samenhangende benadering voor het hele dementietraject, vanuit het perspectief van mensen met dementie en hun mantelzorgers. De zorgstandaard is uitgewerkt in 25 aanbevelingen voor goede dementiezorg en voorzien van 12 kwaliteitsindicatoren voor de structuur, het proces en de uitkomsten van goede dementiezorg.
Nationale dementiestrategie	<p>Uitgangspunt voor de nationale dementiestrategie is de volgende missie: Mensen met dementie en hun naasten kunnen als waardevol lid van onze samenleving functioneren en goede ondersteuning en zorg ontvangen. Er wordt voldoende wetenschappelijk onderzoek gedaan naar mogelijke preventie, behandeling en genezing.</p> <p>Drie hoofdthema's Dementie de wereld uit Mensen met dementie tellen mee Steun op maat bij leven met dementie</p>
Certificaat Dementievriendelijke gemeente	<p>Samen Dementievriendelijk heeft de volgende criteria opgesteld om een dementievriendelijk gemeente te zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Medewerkers/vrijwilligers van de gemeente, organisaties en bedrijven hebben een training gevolgd over (omgaan met) dementie en zijn online geregistreerd bij Samen Dementievriendelijk.nl. ▪ Daarnaast blijft de organisatie en/of de gemeente zich inzetten voor mensen met dementie en hun naasten. De organisatie of de gemeente voldoet aan <i>tenminste twee</i> van de onderstaande voorwaarden: <ul style="list-style-type: none"> o draagt bij aan het doorbreken van het taboe op dementie; o draagt bij aan het vergroten van kennis over dementie; o stimuleert zijn/haar netwerk om dementievriendelijk te worden; o draagt eraan bij dat mensen met dementie langer thuis kunnen blijven wonen; o maakt het mogelijk dat mensen met dementie kunnen blijven meedoen; o draagt bij aan een meer veilige, prettige en makkelijke leefomgeving bij dementie; o houdt in zijn/haar beleid rekening met mensen met dementie en/of hun naasten; o wordt gewaardeerd door mensen met dementie en hun naasten vanwege de service aan hen verleend; o biedt passende hulp en ondersteuning aan mensen met dementie en hun naasten. <p>Samen Dementievriendelijk (SDV) Vanaf 2021 wordt Samen Dementie vriendelijk onderdeel van Alzheimer Nederland.</p>
Dementiemonitor mantelzorg	Initiatief van Alzheimer Nederland. Doel is om op landelijk niveau aandacht te vragen voor zaken waar mantelzorgers van mensen met dementie mee te maken hebben
Regionaal	
Regionaal netwerk Dementie D2	De gemeente Leusden en diverse zorgverleners in Leusden werken in de regio Eemland met elkaar samen in het netwerk DementieD2. Dit netwerk is aangesloten bij het landelijke netwerk. Het doel van het netwerk is om personen met dementie en hun mantelzorgers te ondersteunen om zo lang

	<p>mogelijk zelfstandig thuis te blijven wonen. Het netwerk houdt zich o.a. bezig met informatievoorziening/kennisdeling, signalering, toegang en levering van zorg.</p>
<p>Lokaal</p>	
<p>Beleidskader sociaal domein 2019-2022</p>	<p>In het gemeentelijk beleidskader sociaal domein 'focus en transparantie 2019-2022' is dementie één van de speerpunten. De gemeente streeft ernaar een dementievriendelijke gemeente zijn.</p>

3. Ambitie & doelstellingen

Ambitie

Vanuit bovenstaande kaders komen we tot de volgende ambitie om mensen met dementie en hun omgeving zo goed mogelijk te ondersteunen. Deze is opgenomen in het gemeentelijk beleidskader sociaal domein:

We streven naar een dementievriendelijke samenleving waarin het dagelijks leven van mensen met dementie zo makkelijk mogelijk wordt gemaakt zodat zij zo lang als mogelijk met plezier en kwaliteit van leven zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. De directe omgeving krijgt ondersteuning op maat en is daardoor in staat hun taak beter vol te houden. De gemeente Leusden heeft het keurmerk dementievriendelijke gemeente (keurmerk Samendementievriendelijk/ Alzheimer Nederland).

Doelstellingen

We vertalen de ambitie in de volgende doelstellingen:

1. Mensen met dementie tellen mee. We werken aan een andere beeldvorming en creëren bewustzijn dat mensen met dementie onderdeel zijn van de Leusdense **samenleving**. Daarbij zetten we vooral in op het vergroten van kennis bij onze inwoners om dementie vroegtijdig te signaleren en te herkennen. Naast inwoners, richten we ons op lokale ondernemers, zorgprofessionals, leden van sport- en culturele verenigingen en kerken.
2. Mensen met dementie doen mee. We bieden passende zorg en ondersteuning aan **mensen met dementie** zodat zij zo lang mogelijk op een veilige en prettige manier thuis kunnen blijven wonen en meedoen in de samenleving. Dat doen we onder meer door de inzet van vrijwilligers (maatjesprojecten). Deze ondersteuning levert ook een bijdrage aan het verminderen van eenzaamheid onder mensen met dementie en ontlast mantelzorgers.
3. We zetten in op een veilige en kwalitatieve woonomgeving. Dat doen we door voorlichting, inzet van nieuwe technologie en andere praktische ondersteuning om mensen zo lang mogelijk thuis te kunnen laten wonen in hun vertrouwde omgeving.
4. We bieden begeleiding op maat aan **mantelzorgers**. Dat doen we door een combinatie van formele en informele ondersteuning en respijtzorg.

4. Activiteitenplan

Om de doelstellingen te behalen hebben we een ambitieus activiteitenplan opgesteld. In dit plan is ook opgenomen wat we nu allemaal al doen om mensen met dementie en hun naasten zo goed mogelijk te ondersteunen. We doen nl. al veel in Leusden. We borduren hierop voort. Deze notitie is opgesteld samen met diverse lokale en regionale partners, zoals Alzheimer Nederland, Beweging 3.0, CentraalZorg GGDrU, Het Gastenhuis, Lariks, Wijkkamer Alandsbeek, De Bron en Regionaal Netwerk DementieD2.0. Samen geven we uitvoering aan het uitvoeringsplan. Ook willen we een nieuwe zorgpartij 'Wonen bij September' vragen om aan te sluiten bij het netwerk. Zij zijn een nieuwe speler in Leusden/Stoutenburg en zullen in 2021 zich gaan vestigen in Leusden.

Door ondertekening van het addendum van het Samenlevingsakkoord Samen Sterk, waar dementievriendelijk gemeente ook een onderdeel van is, vragen we commitment van bovenstaande partijen. Hieronder geven we per doelstelling onze speerpunten weer. In bijlage 1 staat het complete overzicht van activiteiten.

Ad1. Bewustwording, vergroten van kennis

Uit onderzoek blijkt dat slechts één op de vier Nederlanders signalen van dementie herkent. Veel mensen weten wel dat dementie gepaard gaat met vergeetachtigheid, maar niet dat het gedrag ook sterk kan veranderen of dat een persoon met dementie een situatie minder goed kan beoordelen. Veel mensen weten niet goed hoe je hier mee om moet gaan en voelen zich dan ongemakkelijk. We willen daarom het bewustzijn en de kennis van inwoners in Leusden vergroten. Ook willen we werken aan een andere beeldvorming. We zetten hierbij vooral in op het trainen van inwoners die vanuit hun werk met mensen met dementie te maken hebben: medewerkers in de detailhandel, medewerkers van de gemeente met klantcontacten etc. Ook merken we dat mensen met dementie en hun mantelzorgers zich schamen over de ziekte. Daarom willen ze niet altijd gebruik maken van de ondersteuning die er is. Daartoe gaan we activiteiten ontwikkelen om de terughoudendheid op het gebruik van maatjesprojecten en ontmoetingscentra te doorbreken.

Ad 2. Passende zorg en ondersteuning aan mensen met dementie

Als de diagnose snel wordt vastgesteld, kunnen mensen met dementie nog geruime tijd meedoen aan reguliere activiteiten (sporten, uitgaan). We zetten in op alternatieve vormen van ondersteuning in de vorm van algemene voorzieningen, het verbinden van formele en informele zorg en aandacht voor mantelzorgers. Dit sluit ook aan bij het project In Voor Mantelzorg (IVM).

Als de mate van dementie verder gevorderd is, is het van belang dat er ondersteuning op maat wordt geleverd. De komende periode willen we meer flexibiliteit in het bestaande aanbod ontwikkelen. Ook is belangrijk dat de dagbesteding aansluit bij de talenten en wensen van de gebruikers. Casemanagers hebben vaak een langdurige vertrouwensrelatie met de cliënt en de mantelzorger. We willen experimenteren met toewijzing van begeleiding door casemanagers, om de cliënt sneller en laagdrempeliger te ondersteunen.

Ad 3. Veilig en kwalitatieve woonomgeving

Veiligheid in en om het huis is belangrijk voor mensen met dementie om zo lang mogelijk thuis te kunnen blijven wonen. Kleine aanpassingen, zoals het weghalen van drempels helpen om niet te struikelen. Hulpmiddelen, zoals goede (nacht)verlichting helpen bij oriëntatie in huis. Als zelf koken niet meer kan, kan iemand worden toegeleid naar het gebruik van 'tafeltje dekje'. We zetten ons de komende periode in om hulpverleners mensen met dementie en hun mantelzorgers meer te informeren over de mogelijkheden om zelf de thuissituatie aan te passen. Daarbij moeten we ons realiseren dat mensen met dementie niet blijvend nieuwe dingen aan kunnen leren. Veranderingen kunnen ook leiden tot een toename van verwardheid.

Het is belangrijk dat mensen met dementie in beweging blijven en (ook alleen) een ommetje kunnen maken. We willen in gesprek met buurtverenigingen welke rol zij hierin kunnen spelen zodat (ver)dwalende mensen respectvol worden bejegend en hun weg naar huis kunnen vinden.

Ad 4. Ondersteuning aan mantelzorgers

Ook bij de mantelzorgondersteuning is het belangrijk het huidige aanbod door te ontwikkelen zodat het past bij de vraag van de mantelzorger. Onze prioriteit ligt bij het ontwikkelen van geschikte, voldoende en op maat gesneden vormen van (flexibele) respijtovereenkomsten.

5. Organisatie & communicatie

Als betrokken organisaties hebben we gezamenlijk dit plan opgesteld. De samenwerking bekrachtigen we door het ondertekenen van de samenwerkingsafspraken via het Samenlevingsakkoord Samen Sterk. We spreken met elkaar af dat we 3 keer per jaar bij elkaar komen om de uitvoering van dit plan te monitoren. Nieuwe partners zijn van harte welkom. Als netwerkorganisatie gaan we actief de huisartsenvereniging en mantelzorgers benaderen om elk één persoon af te vaardigen in dit netwerk. Ook gaan we een vertegenwoordiger van de winkeliersvereniging benaderen. Om de regionale afstemming te optimaliseren, vragen we of de regionale ketenregisseur ook deelneemt. Eén keer per jaar schuift de wethouder zorg en welzijn ook bij dit overleg aan om de lijnen met het college kort te houden.

We hechten veel waarde aan communicatie en bewustwording van inwoners. We stellen daarom een communicatieplan op. Daarbij sluiten we aan bij landelijke campagnes, zoals televisieprogramma's over dementie, wereld alzheimer dag (21 september) en de landelijke mantelzorgdag (10 november).

6. Financiën

De gemeente Leusden (Wmo-zorg, mantelzorgondersteuning) en de zorgverzekeraar Zilveren Kruis (financier van de casemanager dementie en WLZ-geïndiceerden) zijn de financiers van dit uitvoeringsplan. De zorgverzekeraar Zilveren Kruis financiert ook het regionale netwerk DementieD2 (tot 2021). Dit plan wordt uitgevoerd binnen de bestaande budgetten. De gemeente stelt vanuit het werkbudget sociaal domein voor 2021 en 2022 een budget van maximaal € 5.000 beschikbaar voor communicatie/bewustwording & organisatie.

7. Monitoring & evaluatie

We monitoren het volgende:

- Voldoen we in 2020/2021 voldoende aan de richtlijnen van Samen Dementievriendelijk/ Alzheimer Nederland dat we het certificaat dementievriendelijk gemeente kunnen aanvragen en verkrijgen?
- Drie keer per jaar volgen we de voortgang van de uitvoering van de acties. Waar nodig stellen we de uitvoering bij.
- Aan het eind van elk jaar monitoren we op de volgende proces- en resultaatindicatoren:²
  - o Het aantal personen met de diagnose dementie dat casemanagement ontvangt t.o.v. het totaal aantal personen met de diagnose dementie dat zorg of ondersteuning ontvangt (uitvraag door zorgverlener die verantwoordelijk is voor coördinatie zorg);
  - o Het percentage personen met de diagnose dementie over wie het levensverhaal, de wensen en behoeften en gewoonten zijn gedocumenteerd t.o.v. het totaal aantal personen dat zorg en ondersteuning ontvangt (uitvraag door zorgverlener die verantwoordelijk is voor coördinatie zorg);
  - o Het aantal personen met de diagnose dementie dat een zorgleefplan heeft met daarin doelen voor zowel de persoon met dementie als de primaire mantelzorg

---

² Deze indicatoren komen uit de landelijke Zorgstandaard Dementie 2020, een product van het programma "Dementiezorg voor elkaar": <https://www.vilans.nl/producten/zorgstandaard-dementie>. De cijfers worden aangeleverd door de casemanagers/zorgverleners/regionale coördinator.

- t.o.v. het totaal aantal personen met de diagnose dementie dat zorg of ondersteuning ontvangt (uitvraag door zorgverlener die verantwoordelijk is voor coördinatie zorg of casemanager dementie);
- o Het aantal personen met de diagnose dementie die hun kwaliteit van leven waarderen met een 7 of hoger op basis van de vraag 'Welk cijfer geeft u uw leven op dit moment?' t.o.v. het totaal aantal personen met de diagnose dementie dat de vraag 'Welk cijfer geeft u uw leven op dit moment?' heeft beantwoord (uitvraag door zorgverlener die verantwoordelijk is voor coördinatie zorg);
  - o Het aantal personen met de diagnose dementie dat aangeeft voldoende t.o.v. het totaal aantal personen met de diagnose dementie met wie de mate van eigen regie geëvalueerd is (uitvraag door zorgverlener die verantwoordelijk is voor coördinatie zorg);
  - o Het aantal personen met de diagnose dementie dat aangeeft tevreden te zijn met zijn/haar sociale leven t.o.v. het totaal aantal personen met de diagnose dementie die de vraag heeft beantwoord (uitvraag door zorgverlener die verantwoordelijk is voor coördinatie zorg);
  - o Het aantal mantelzorgers van personen met de diagnose dementie dat aangeeft het een jaar of langer vol te kunnen houden als de situatie blijft zoals die nu is t.o.v. het totaal aantal mantelzorgers van mensen met de diagnose dementie dat de vraag beantwoord heeft (uitvraag door zorgverlener die verantwoordelijk is voor coördinatie zorg en gemeente die extra vraag opneemt in het jaarlijks Wmo-cliëntervaringsonderzoek);
  - o Het aantal personen met de diagnose dementie dat ervaart dat de zorg en ondersteuning aansluit bij zijn of haar behoeften en mogelijkheden t.o.v. het totaal aantal personen met de diagnose dementie dat de vraag heeft beantwoord (uitvraag door zorgverlener die verantwoordelijk is voor coördinatie zorg);
- De tweejaarlijkse dementiemonitor van Alzheimer Nederland onderzoekt de behoeften en problemen van mantelzorgers van mensen met dementie. Aan de hand van de resultaten van 2020 (landelijk rapport en regiorapport Amersfoort) bekijken we of we ons actieplan moeten actualiseren.
  - Eind 2022 evalueren we of alle voorgenomen activiteiten zijn uitgevoerd.

Bijlage 1: Activiteitenplan			
Thema/Doelstelling	Wat gebeurt er al in Leusden?	Wat is er nog meer nodig in 2020-2022?	Betrokken partijen bij extra acties 2020-2022
Bespreekbaar maken van dementie/ vergroten van kennis	Training aan personeel bij supermarkten (Jumbo Leusden, Spar Achterveld) en Rabobank Lariks biedt trainingen over bewustwording en herkennen van dementie	In Kattenbroek, Amersfoort, loopt een project om naast leidinggevenden, managers en zelfstandig winkeliers ook 2-3 'dementiespecialisten' te trainen die in het winkelcentrum ondersteuning kunnen verlenen aan winkeliers als er iets speelt rond een persoon met dementie. We onderzoeken of we dit ook in Leusden kunnen organiseren. Trainen van ambtenaren met klantcontacten in bewustwording en signaleren van dementie Bekend geven aan de samenleving over de gratis trainingen en tips op samendementievriendelijk.nl ; organiseren van tentoonstellingen; bijeenkomsten in de bibliotheek etc. We ondernemen actie om de theatervoorstelling 'Dag mama' in Leusden te laten spelen (Afastheater). Behalen van het keurmerk dementievriendelijke gemeente in december 2020/januari 2021	Gemeente, Lariks, Dementie D2, wijkverenigingen, casemanager dementie, Samen Dementievriendelijk (leveren trainers), wijkagent, Alzheimer Nederland, Wijkkamer Alandsbeek
	Er zijn maatjesprojecten en ontmoetingscentra in Leusden en Achterveld, maar er is terughoudendheid bij de doelgroep om er gebruik van te maken	We gaan activiteiten ontwikkelen om de terughoudendheid op het gebruik van maatjesprojecten van ontmoetingscentra te doorbreken (denk aan o.a. de hier boven genoemde theatervoorstelling) In Achterveld gaat een pilotproject sociale huiskamer voor 2 jaar draaien. In de Bron gaan Centraal Zorg en De Bron samen een pilot draaien	Thuiszorg, huisarts, zorgorganisaties, Lariks, Dava, Centraal Zorg, De Bron, casemanager dementie
	Aansluiten bij landelijke campagnes Alzheimer Nederland	Publiciteitscampagne in de week rond Wereld Alzheimerdag	Allen
	Er is een regionale sociale kaart rondom dementie (voor mantelzorgers en anderen): DementieD2.nl	Check of er aanvullingen nodig zijn op de regionale sociale kaart. Bekendheid geven aan de sociale kaart.	Allen
	Preventie en geven van informatie over leefstijl aan inwoners	Inwoners informeren dat er een relatie is tussen leefstijl en de kans op dementie. Risicofactoren: lage mentale activiteit/onderhouden van sociale contacten, roken, weinig bewegen, depressie, sterk overgewicht, hoge bloeddruk, suikerziekte. Inwoners handelingsperspectief bieden. Gratis online training bekendmaken: houd uw brein gezond	Sport- en beweegmakelaar; gemeente vanuit gezondheidsbeleid, Lariks, huisartsen, casemanager dementie
Thema/Doelstelling	Wat gebeurt er al in Leusden?	Wat is er nog meer nodig in 2020-2022?	Betrokken partijen bij extra acties 2020-2022

Passende zorg en ondersteuning aan mensen met dementie zodat mensen mee kunnen blijvend doen aan de samenleving	`standaard' dagbesteding, Maatjesprojecten Dementie, Bronnendag, `Regionaal netwerk dementie 2.0	Dagbesteding op maat (dagbesteding die aansluit bij talenten van mensen, flexibele tijden; strippenkaart, dagbesteding die aansluit bij de wensen van mannen (actief buiten bezig zijn), Gecombineerde dagbesteding als voorliggende voorziening/ maatwerkvoorziening inclusief vervoer. We gaan onderzoeken of we een pilot kunnen starten om casemanagers de mogelijkheid te bieden Wmo-dagbesteding te indiceren. Meten of de dagbesteding voldoende aanknopingspunten biedt om gevoelens van eenzaamheid te verminderen	Zorg- en welzijnsaanbieders Lariks, aanbieders
	Casemanager dementie via ZVW	Op regionaal niveau wordt de wachtlijst in de gaten gehouden. Ook de financiering en de arbeidsmarkt.	Allen
	Gemeente en zorgverzekeraar kopen HH in, zonder te checken of er minimaal één aanbieder is die zowel Wmo- als Wlz zorg aanbiedt	Bij contractering van Wmo-HH aanbieders de mogelijkheid onderzoeken om dezelfde aanbieders in te kopen als bij WLZ zodat cliënten niet over hoeven te stappen naar een andere aanbieder bij WLZ-indicatie	Gemeente (bij nieuwe aanbesteding HH)
Veilige en kwalitatieve leefomgeving	HH en thuiszorg	Meer bekendheid over en gebruik van hulpmiddelen (weghalen drempels, niet op gas koken), nieuwe technologie, gps	Casemanager dementie, huisarts, zorgaanbieders
		Ontwikkelen van burennetwerk	Wijkverenigingen zoals Alandsbeek, LeusdenZet, DAVA, De Deel, etc.
Passende ondersteuning aan mantelzorgers	Mantelzorgondersteuning op maat, o.a. mantelzorgbijeenkomsten bij ontmoetingscentra, trainingen voor mantelzorgers, Alzheimercafé	Ontwikkelen van een divers en laagdrempelige aanbod aan flexibele respijtzorg (o.a. ontwikkelen 24 uurszorg) en dit aanbod/aanbieder/vergoeding duidelijk communiceren Dagbesteding en respijtzorg door één aanbieder	Zorgaanbieders
	Mantelzorgondersteuning via Lariks en via wijkverenigingen (wijkkamer Alandsbeek, LeusdenZet en DAVA.	Bekendheid vergroten van het huidige aanbod; meer toeleiding naar het aanbod	Gemeente, Lariks, casemanager dementie, huisartsen, netwerk Dementie
		Ontwikkelen van andere vormen van lotgenotencontact, zoals familie- en vriendengesprekken Mantelzorgondersteuning nog meer opmaat: telefonische ondersteuning, beeldbellen.	Lariks; wijkverenigingen, Alzheimer Nederland